

Titel: Wilde Roos: een Vertelling

Auteur: Rev. Martin L.G. Harlaar

Copyright © 2012/2021, WWI International,
Amsterdam, Nederland

RECENTIE

door een van de personen die in deze vertelling genoemd worden:

Hoewel de auteur bij veel situaties persoonlijk betrokken is valt het op hoe relativerend hij alles beschrijft, het lijkt soms wel laconiek. Uit alles wordt duidelijk met hoeveel toewijding hij met zijn medemens omgaat.

De hoofdpersonen beleven allerlei avonturen, over het geheel gezien is het boek daarmee zeker spannend te noemen. Al had ik er als lezer ook behoefte aan om het boek af en toe even weg te leggen, veel situaties zijn schrijnend en worden in weinig verhullende woorden beschreven. Het verhaal lijkt non-stop te zijn opgeschreven; dit is tevens de kracht van het boek. Als lezer had ik soms wel wat moeite om te schakelen van het een naar het ander.

Wilde Roos gaat over het menselijk verlangen naar verbondenheid met de ander en het delen van ‘simpel’ levensgeluk. En hoe dit voor de een net wat makkelijker te bereiken is dan voor de ander. Al blijkt uit boek heel duidelijk hoe veerkrachtig mensen kunnen zijn die het ogenschijnlijk niet getroffen hebben. De auteur heeft dit op een rauwe, waarachtige manier weten weer te geven!

Het oorspronkelijke boek, zoals het in 2012 verscheen, was niet veel meerf dan een beknopte vertelling van herinneringen aan de tijd die ik met Rozanne heb mogen doorbrengen. Rozanne, met al haar goede en ook haar minder goede kanten, heeft mijn leven bijzonder verrijkt. Maar haar verhaal begint niet met mijn verhaal en nu, Januari 2015, heb ik besloten ook haar leven zonder/voor mij zo goed mogelijk op te tekenen. Dit vooral om een completer beeld van haar te schetsen. Voor deze, mijns inziens niet onbelangrijke, toevoeging heb ik het geluk gehad te kunnen putten uit de vele herinneringen aan het meisje Rozanne. Haar eigen herinneringen en die van hen die haar als kind hebben gekend. Bijna alle verhalen zijn door minstens één andere persoon geverifieerd en waar dat niet zo is zal ik dat vermelden.

*v.l.n.r.: Martin L.G. Harlaar, Rozanne Mijlof
(gephotoshopt, in werkelijkheid was
Rozanne zestien jaar jonger dan ik)*

Er wordt wel beweerd dat mannen nooit luisteren. Ik hoop goed genoeg naar Rozanne geluisterd te hebben om haar herinneringen en verhaal recht te doen.

De wereldberoemde Britse schrijver/dichter/toneelschrijver William Shakespeare schreef in zijn toneelstuk ‘The Tempest’ (De Storm) uit 1611

“What is past is prologue” (Het verleden is proloog).

Daarom bij deze, voor u, de:

PROLOOG

Maakt u kennis met

Rozanne

De dag dat Rozanne ter wereld kwam was er één als alle anderen. Ook de bevalling verliep volgens het boekje. Rozanne, een beetje een mollig meisje werd natuurlijk door iedereen geïnspecteerd en alom geroemd vanwege haar schoonheid, een eer die iedere pasgeborene ten deel valt maar een dubieuze eer die Rozanne tot het einde met zich mee zou dragen. Met haar geboorte werd het gezin van drie (vader Henk, moeder Eliza en oudste dochter Isis) een viertal.

Het gezin was echter bepaald niet altijd gelukkig; Henk had regelmatig gewelddadige buien en vooral Eliza moest het dan ontgelden. Vaak eindigde een dergelijke uitbarsting met Henk die de woning verliet om naar het dichtstbijzijnde café te gaan. Misschien om te kalmeren, misschien om zich moed in te drinken voor de tweede ronde. Hij kwam stevast thuis aan voor een gesloten deur; in zijn woede had hij er meestal ook niet aan gedacht een sleutel mee te nemen en Eliza was meestal niet van plan hem binnen te laten. Maar Henk liet zich door een gesloten deur niet weerhouden en sloeg het keukenraampje in waardoor hij zich dan toch toegang tot de woning verschaftte. Dit gebeurde zo vaak dat ze al snel bekend stonden als ‘dat gezin dat zo vaak een nieuw raam moet laten inzetten’.

Op zekere dag, Rozanne moet inmiddels vijf jaar oud zijn geweest. De kinderen waren geen van beide thuis toen Henk in blinde razernij achter Eliza aanging om zijn woede te koelen. Hij dreef haar de keuken in. Keukens in arbeidersklasse woningen in Amsterdam zijn lang en smal en Eliza zat als een rat in de val. Zij griste een lang keukenmes van het aanrecht, waarmee zij op Henk instak. De man lag, hevig bloedend, meer dood dan levend op de keukenvloer toen Rozanne thuiskwam en hem aantrof. In paniek rende zij de woning uit naar de burens, die de hulpdiensten hebben gebeld. De ambulance arriveerde en Henk werd met spoed naar het ziekenhuis vervoerd. Tenminste, dit was het plan maar het noodlot sloeg tweemaal toe en de ambulance raakte bij een ongeval betrokken. De ziekenauto sloeg over de kop en belandde in een greppel. Toen de hulpverleners voor de hulpverleners eenmaal arriveerden werd Henk overleden verklaard.

Nu Henk overleden was, werd Eliza door de politie gearresteerd voor verdenking van moord. Ze werd schuldig verklaard en heeft drie jaar (meen ik) vastgezeten waarna ze uiteindelijk bij gebrek aan bewijs alsnog werd vrijgesproken. De doodsoorzaak kon namelijk niet worden vastgesteld vanwege het ongeluk: of Henk had het leven gelaten als gevolg van de messteken of bij het auto-ongeluk. Rozanne zal tijdens de afwezigheid van haar moeder bij haar tante, Eliza's zus zijn verbleven. Eliza heeft altijd aan haar onschuld, en bovenstaand verhaal, vastgehouden. Tot op zekere avond: ze was, zoals bijna altijd, zeer dronken en wilde naar mij (ik bewoonde toen Rozanne haar oude kamer bij Eliza in huis). Ik was niet van plan haar binnen te laten en zij werd alsmare agressiever. Uiteindelijk begon ze met alle kracht van een magere, erg dronken, zestigjarige te pogen de deur in te beuken. Toen dat niet het gewenste resultaat leverde begon ze met dreigementen als: "Als je niet open doet vermoord ik je!" Een bedreiging die tijdens

ruzies misschien wel vaker wordt geuit maar in deze situatie werd gevolgd door: “Ik heb het al eerder gedaan dus denk maar niet dat ik het niet doe!” Kinderen en dronken mensen spreken de waarheid zeggen ze, toch? Gelukkig bleek zij al snel niet eens meer de kracht te hebben om op haar benen te blijven staan en ik hoorde haar op de grond vallen, kort waarna ze mij smeekte haar te helpen.

Ik heb haar even laten liggen maar daarna heb ik haar met veel moeite terug in staande positie gekregen en naar haar bed gesleept want meewerken kon en deed ze niet. Eliza weer veilig in bed kwam mijn volgende taak: de vloer schoonmaken omdat Eliza, zoals zo vaak als ze dronken was, haar urine had laten lopen. Een vieze klus maar iemand moest het doen en de plas lag direct voor mijn deur. Gelukkig heb ik in de tijd die ik in de verpleging heb gewerkt een zekere 'professionele afstand' aangeleerd die ik bij dergelijke situaties nog altijd kan inschakelen: het hele debacle was voor mij dan ook niet erger dan het buiten zetten van het vuilnis.

Een paar jaar na de dood van Henk kwam er een nieuw man in Eliza's leven, en daarmee in het leven van Rozanne. Zijn naam was Robert en hij was op het eerste gezicht een zachtaardige man. Hij speelde gitaar en basgitaar en Rozanne vond het heerlijk om, wanneer hij speelde, met een speelgoedgitaartje met hem mee te doen. Ze was echt gek op deze man. Hij had echter vaak ernstig depressieve episodes en ook hem waren agressie en sadisme niet vreemd. Hij zou bijvoorbeeld Rozanne haar geliefde huisdiertje, een grasparkiet, aan een vroegtijdig einde hebben geholpen. Rozanne zou op een middag thuis zijn gekomen en het vogeltje dood in zijn kooi hebben aangetroffen terwijl er die morgen nog niets aan de hand was geweest. Robert zou haar, zonder schuld of schaamte, hebben verteld dat hij het vogeltje had vergast aan het

fornuis.

Maar Rozanne bleef ondanks alles van hem houden. Des te erger haar schok toen hij ineens verdwenen bleek. De politie werd natuurlijk ingeschakeld en na de standaard wachttijd die zij in acht nemen ging de zoektocht van start. Ik weet niet precies hoe lang Robert vermist is geweest maar toen hij werd gevonden, verdronken bij de Afsluitdijk, was zijn gezicht al ernstig door de vissen aangevreten en nog nauwelijks herkenbaar.

Het leven in huize Mijlof werd na verloop van tijd weer enigszins opgepakt en ging, zoals dat gaat, door. Rozanne was een leuk kind van een jaar of tien toen ze, tijdens een wandeling met haar moeder in het Vondelpark werden aangesproken door een hen onbekende vrouw. Zij stelde zich voor als werknemster van kindercastingbureau 'Mama'. Ze vertelde over een project waar nog een meisje voor gecast moest worden en Rozanne zou de perfecte vertolker van de titelrol zijn. Het zou gaan om een televisiefilm met de werktitel 'Het meisje van hiernaast'. Rozanne zou, als ze het wilde, nog wel auditie moeten doen dus er was nog niets zeker. Rozanne had er gelijk zin in en meldde zich aan voor de auditie. Ze doorstond de proef glansrijk en begon, zo snel als ze het script in haar bezit had, haar rol te leren; vaak met Eliza op diens bed, onvermoeibaar uren achtereen.

Rozanne vertolkte de rol van een meisje dat ernstig getraumatiseerd en psychisch gestoord was door omstandigheden die zich in haar gezin hadden voorgedaan en dat zich volledig had onttrokken aan de buitenwereld. Het verwonderde mij, toen ik de film jaren later zag, eigenlijk niet dat Rozanne haar karakter zo verbluffend goed neerzette. Haar vader werd gespeeld door een man wiens familie landelijk in

zowel de theater- als de televisiewereld groot aanzien kent. Rozanne vond deze man direct sympathiek en zag in hem als gauw een nieuwe vader. Ze deed haar uiterste best haar moeder en (film-)vader samen te brengen. Wanneer de man bij hen thuis kwam voor een of andere bespreking met betrekking tot het project verdween Rozanne snel de slaapkamer van haar moeder in om het bed 'klaar te maken' voor beide volwassenen. Vervolgens kwam ze dan weer opgewekt de woonkamer in met de boodschap: "Het bed is klaar, hoor." Helaas: al haar pogingen waren vruchteloos en toen het filmwerk eenmaal klaar was, was ook het contact met de acteur voorbij. Hij is nog eenmaal kort op bezoek geweest: om Rozanne een Mickey Mouse horloge te geven voor haar werk in 'het meisje van hiernaast'.

Toen Rozanne zo'n dertien of veertien jaar was, dacht zij haar levensdoel en vervulling te hebben gevonden: ze zou zwanger worden en een kind krijgen. Dit kind zou ze dan al haar liefde geven en het kind natuurlijk haar ook. Hoewel Eliza hier uiteraard niet achter stond liet ze toch jongens bij haar dochter slapen niet wetend maar toch wel kunnen vermoedend wat er zich achter de gesloten deur van Rozannes slaapkamer. Rozanne is destijds gelukkig niet zwanger geraakt.

Zoals zo vaak wanneer kinderen wat ouder worden, kwam er steeds vaker onenigheid tussen Eliza en Rozanne en toen Rozanne vijftien jaar was, bijna zestien, besloot ze weg te lopen. Ze had geen plan en geen verblijfplaats in het verschiet maar ze kon zonder vragen bij bijna alle jongens en veel volwassen mannen terecht. Ze was nog niet lang zonder verblijfplaats toen ze een man ontmoette die meer dan bereid was haar bij zich thuis te laten wonen. De man was beduidend ouder, had lang grijzend haar en een rustige uitstraling, zijn naam was Jos. Eliza kwam erachter waar Rozanne verbleef (het bleek op hooguit tien minuten

loopafstand van haar eigen woning te zijn) en heeft ze Rozanne bij hem weggehaald en mee terug naar huis genomen. Maar wanneer iemand niet wil zijn waar hij of zij is valt er niets aan te doen behalve opsluiting, vastbinden. Maar dat waren natuurlijk geen opties dus Rozanne was al snel weer verdwenen; naar Jos. Jos leerde haar kennismaken met verschillende drugs en dat smaakte Rozanne naar meer. Hoewel Jos intraveneus heroïne gebruikte en zijn aanrecht vol gebruikte naalden lag, liet hij Rozanne overigens geen 'bruin' gebruiken, in ieder geval niet spuiten. Eliza heeft haar dochter nooit opgesloten maar dit was iets dat Jos nooit te ver ging. Hij was vaak voor een paar dagen weg, Rozanne in het huis achterlatend zonder eten, drinken en sleutel. Wanneer hij dan eindelijk terugkwam had hij altijd een enkele rode roos bij zich. Dat vond Rozanne dan weer zo lief dat alles weer koek en ei was.

Eliza wilde Rozanne koste wat' kost bij Jos weggrijpen en heeft de hulp van bureau Jeugdzorg ingeroepen. Die adviseerden Rozanne gedwongen op te laten nemen. Eliza zag geen andere uitweg en stemde met het voorstel in. Wat ze echter niet had kunnen verwachten was dat Rozanne niet zomaar zou worden opgenomen in een kliniek maar dat ze terecht kwam in Jeugddetentie. Maar de rechter had bepaald en er was geen weg terug. Rozanne moest haar tijd uitzitten. Tijdens Rozanne haar detentie leerde Eliza Jos beter kennen; zelfs in de Bijbelse zin van het woord. Eliza heeft Rozanne dit nog tijdens haar gevangenschap via een briefje laten weten. Maar Rozanne hield van Jos, of dacht van hem te houden, en zodra ze weer op vrije voeten was woonde ze weer bij hem. Op een dag stelde hij Rozanne voor aan een vriend en een vriendin die in de buurt woonden. Ook zij waren gebruikers en ze hebben Rozanne al snel een shot heroïne aangeboden. Rozanne, nieuwsgierig, accepteerde het aanbod en de spuit werd klaargemaakt en toegediend. Het

duurde niet lang tot Rozanne verslaafd was. De 'vrienden' konden haar natuurlijk niet gratis voorzien maar de ene dienst is de andere waard en seks was volgens hen een prima ruilmiddel. Ze hadden al snel door dat zijzelf ook zouden kunnen meeprofitieren van Rozanne d'r diensten dus ze nodigden vrienden uit die tegen financiële of natura betaling met Rozanne naar bed mochten. Gelukkig wist Rozanne dankzij de methadon die ze gratis van Jos kreeg (hij gebruikte toch heroïne 'bij' zoals veel methadon gebruikers) bij deze mensen en dit handeltje weg te komen. Wel is ze een tijd bij Jos gebleven; tot ze Freek ontmoette.

Dit zijn Rozannes herinneringen zoals ze die aan mij heeft toevertrouwd.

Ik geloof haar